

2024-10-08

Information till forskningspersoner—Global hälsa ur ett svenskt och historiskt perspektiv

Vad är det för projekt? Hur går projektet till?

Projektet handlar om global hälsas historia ur ett svenskt perspektiv. Databasinsamling består av består av en kvalitativ enkät där jag ställer frågor om era erfarenheter och åsikter kring global hälsa. Med enkäten vill jag gärna få en mer personlig inblick i global hälsa, både förr och idag. Enkäten skickas till ungefär 50-100 experter inom global hälsa med intressanta karriärer och det är oerhört viktigt att dokumentera era åsikter och erfarenheter inom fältet. Det handlar ju om Sveriges kollektiva visdom inom global hälsa.

Metoden bygger på så kallad 'oral history,' eller muntlig historia. Oral history är en väletablerad metod inom humaniora och samhällsvetenskap, inklusive medicinsk historia.¹ I detta projekt handlar det om att förstå utvecklingen av forskning och praktik inom global hälsa, samt 'svenskt' perspektiv på global hälsa genom att ställa frågor kring individers personliga eller professionella upplevelser, minnen av händelser, åsikter och perspektiv på dessa upplevelser och händelser. Enkät svar är värdefullt inte bara för forskningsresultaten, utan för samhället i stort då man delar erfarenhet om vad fungerar bra och vad kan förbättras inom global hälsa.

Enkät svaren kommer inte vara anonyma så uppge endast åsikter eller erfarenhet som ni vill dela med andra. Tänk på att inte dela sekretessbelagda eller väldigt känsliga uppgifter, eller uppgifter om andra personer.

Om du väljer att delta, kommer du att fylla i en enkät. Enkäten består av 10 huvudfrågor. Du behöver inte svara på alla frågor. Det går jättebra att endast besvara den del av frågorna som intresserar dig eller du har tid att besvara. Det kan ta 15–60 minuter att fylla i enkäten beroende på hur många frågor du vill svara och hur mycket du vill skriva.

Enkäten ingår i ett större projekt som handlar om Sveriges roll inom global hälsa och bistånd. Projektet är historiskt i sin utblick och bygger i stort sett på arkiv- och dokumentbaserad forskning. I mina analyser har jag använt dokumentsamlingar vid WHO:s arkiv i Genève och vid Riksarkivet och också en stor mängd rapporter från till exempel myndigheter.

Till exempel, 2021 publicerades min artikel ” Ekonomiskt tänkande inom global hälsa: En historisk översikt” i Socialmedicinsk tidskrift, av den framgår vilken typ av forskning jag gör.

Forskningshuvudman för projektet är Lunds universitet. Forskningen är godkänd av Etikprövningsmyndigheten (Dnr 2024-02844-01) och finansieras av Vetenskapsrådet (Dnr 2018-05266).

¹ Tomes N. Oral History in the History of Medicine. The Journal of American History. 1991;78(2):607–17.

Hur kommer resultatet att spridas?

I första hand kommer resultatet att ingå i en bok som handlar om global hälsa från ett historiskt och svenskt perspektiv. 2019 publicerade jag en artikel i tidskriften *Globalization and Health* med titeln "Sweden's engagement in global health: a historical review".² Boken är en utvidgning av den artikeln.

Boken riktas i första hand till studenter som studerar folkhälsa och global hälsa. Avsikten är att boken ska publiceras med öppen tillgång (open access) men detta kommer att bero på förlaget, varför jag inte kan lova idag att den kommer att ha öppen tillgång. Boken kommer att först publiceras på engelska och sedan översättas till svenska.

Dessutom kan det förekomma några mindre artiklar med öppen tillgång beroende på resultaten från enkäten.

Det finns redan många böcker om global hälsa. Behövs verkligen en till?

Ja! Det finns ju många bra böcker om global hälsas historia, såsom Randall Packards *A History of Global Health* (2016, Johns Hopkins UP). Men de flesta böcker skrivs utifrån ett amerikanskt eller brittiskt perspektiv. Sverige har varit en av världens främsta bidragsgivare, men det finns relativt lite internationell forskning om just detta. Dessutom finns det få böcker som verkligen ger en god överblick som studenter kan förstå. Många böcker tar för givet att läsaren har en grundläggande kunskap inom historia, vilket få har.

Varför en enkät och inte intervjuer?

Med en enkät har du som forskningsperson mer kontroll över svaren. Du har tid att fundera över svaren och skriver precis vad du vill skriva och dela. Du kan också svara när det passar dig bäst i stället för att boka tid för en intervju.

Om du föredrar att intervjuas går det självklart bra.

Varför publiceras boken först på engelska? Det handlar ju om Sverige.

Det flesta mastersprogram i global hälsa och folkhälsa i Sverige har engelska som undervisningsspråk. Det kan också vara intressant för personer utanför Sverige att läsa den.

Vad finns för följder och risker med att delta i projektet?

Det kan vara psykologiskt svårt att reflektera över och beskriva det förflutna. Om man, till exempel, arbetade under ett krig eller utbrott kan det vara traumatiskt att diskutera.

Hur kommer mina personuppgifter och svar hanteras?

Ansvarig för dina personuppgifter är Lunds universitet. Ändamålet med behandlingen är forskning och den rättsliga grunden för att få behandla uppgifterna inom ramen för projektet är att behandlingen bedöms vara nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse.

Enligt EU:s dataskyddsförordning har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i projektet, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att

² <https://globalizationandhealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12992-019-0499-1>

uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Om du vill åberopa någon av dessa rättigheter ska du kontakta ansvarig forskare Rachel Irwin, rachel.irwin@kultur.lu.se eller +46 769099616. Lunds universitets Dataskyddsbud nås på e-postadress: dataskyddsbud@lu.se eller telefon 046-222 00 00.

Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Under projektiden kommer dina personuppgifter och svar att lagras på en säker mapp på LU:s nätverk. Svar och resultat kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem.

Efter projektet kommer dina svar att hanteras enligt arkivlagen och rutiner som finns på Lunds universitet. Eftersom dina svar har ett vetenskapshistoriskt värde och stort allmänt intresse kommer materialet tills vidare att arkiveras.

Dina svar kan bli aktuella för framtida forskning som inte är beskriven i informationen till dig som forskningsperson. I det fall dina svar ska användas i framtida forskning måste Etikprövningsmyndigheten göra en prövning av det nya projektet och i sin prövning avgöra om jag ska tillfrågas på nytt.

Jag har skickat in enkäten men vill nu ändra eller komplettera mina svar. Hur gör jag det?

Du får logga in igen och komplettera eller ändra svaren hur många gånger du vill.

Jag har skickat in mitt svar men har ändrat mig och vill inte ingå i studien.

Det är frivillig att delta. Du har rätt att dra dig ur studien när som helst. Det betyder att du kan när som helst avbryta din medverkan, utan att ange varför.

Om du vill avbryta ditt deltagande ska du kontakta den ansvariga för projektet (se nedan).

Jag vill gärna delta, men jag sparar min bästa historia för min egen självbiografi eller eventuellt Sommarprat.

Det förstår jag. Men kanske mina frågor kan ge dig lite inspiration i alla fall. Och du behöver inte svara på alla frågor om du inte vill.

Kan jag läsa boken innan den publiceras?

Ja, bara hör av dig om du vill läsa ett tidigt utkast eller sista utkast.

Vem kan jag kontakta om jag har frågor?

I första hand kan du kontakt mig, Rachel Irwin, rachel.irwin@kultur.lu.se

Du kan också kontakta Gabriella Nilsson, prefekt för Institutionen för Kulturvetenskaper, garbiella.nilsson@kultur.lu.se

HUMANISTISKA
OCH TEOLOGISKA
FAKULTETERNA

För frågor kring datahantering, eller för att få tillgång, begära rättelse eller radering av personuppgifter, kontakta gärna dataskyddsombudet på Lunds universitet, dataskyddsbud@lu.se